

*Borba protiv radikalizacije
kroz aktivizam i građansko
učešće*

PACT

Cilj ovog projekta je da otkrije kako ljudi koji su potencijalno podložni radikalizaciji mogu biti metodički usmereni da učestvuju u društveno relevantnim pitanjima na političkom nivou.

Organizacije iz pet evropskih zemalja su zajedno radile na ovom projektu.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Pokretačka pitanja projekta

- KOJI SU RAZLOZI ZA POJAVU RADIKALIZACIJE I KAKO FUNKCIONIŠE PROCES RADIKALIZACIJE?
- KO SU KLJUČNI AKTERI RADIKALIZACIJE I KAKO SE RADIKALIZACIJA PROPAGIRA? KAKO SE MOGU DEMOKRATSKE VREDNOSTI PRENETI I OSTVARITI?
- KOJA DEMOKRATSKA SREDSTVA SU DOSTUPNA ZA SPROVOĐENJE INICIJATIVA? KAKO SE OSTVARUJE POLITIČKA PARTICIPACIJA ?
- KOJE SE VEŠTINE MORAJU STEĆI DA BI SE MOGLO UČESTVOVATI U DRUŠTVENO RELEVANTNIM TEMAMA?

Uzrok

Jedna od najvećih opasnosti sa kojom su se ljudi suočili poslednjih godina je sve veća radikalizacija unutar Evrope. Aktivno učešće Evropljana u političkom životu se smanjuje, a, s druge strane, radikalne političke ideje dobijaju sve više pristalica. Te tendencije postaju još vidljivije u kriznim vremenima. Naročito u vreme krize izazvane pandemijom COVID-19, kada doživljavaju ozbiljne rezove u ostvarivanju svojih osnovnih ličnih prava, ljudi su posebno podložni procesima radikalizacije. Grupe ili pojedinci koji predstavljaju jednostrane političke stavove kroz radikalno ponašanje teško da dozvoljavaju bilo kakvo drugačije mišljenje.

Fenomen radikalizacije očigledan je u 21. veku kroz terorizam i nasilni ekstremizam. Pregled evropske istorije pokazuje da su sve oblasti društvenog života politički motivisane. Okidači za različite radikalne akte rezultat su činjenice da socijalno-ekonomske nejednakosti, diskriminacija i slično dovode do nezadovoljstva među velikim delom stanovništva, koje se kasnije radikalizuje. Da bi se tome suprotstavilo, potrebno je više pažnje posvetiti ulozi političkog obrazovanja, ljudskih prava i jačanju evropske saradnje.

PACT

REZULTATI PROJEKTA

ONLINE ČLANAK NA NEMAČKOM, SRPSKOM, ITALIJANSKOM I GRČKOM JEZIKU

U online članku smo prvo razmotrili definicije političkog aktivizma i kritičkog mišljenja te kako su politički aktivizam i kritičko mišljenje međusobno zavisni. Zatim smo uporedili oblike političkog aktivizma u Evropi i najbolje prakse u razvoju kritičkog mišljenja u zemljama partnera na projektu ali i faktore koji utiču na njih. Da bi jasnije razumeli temu, predstavili smo i naučne pristupe koji se odnose na politički aktivizam i faktore koji utiču na kritičko mišljenje. Online članak takođe sadrži bibliografiju koja vodi do izvora koje je konzorcijum koristio u kreiranju ovog dokumenta.

PREUZMITE SA: WWW.POLITICAL-ACTIVISM-CRITICAL-THINKING.EU

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

SET METODA dostupan je na En/Gr/It/Sr/De

Ove metode mogu da koriste svi oni koji rade sa ljudima koji žele da se aktiviraju, koji su možda imali iskustva sa radikalizacijom i koji žele da aktivno učestvuju. U razmeni najboljih praksi, alata i metoda za razvoj kritičkog mišljenja i političkog aktivizma, kreirane su konkretne metode različite u pristupima.

Najpre, kompetencije se prenose prema modelu kompetencija Kramera Rajnharda, didaktičara istorije i didaktičara za političko obrazovanje, kao što su kompetencija političkog prosuđivanja, kompetencija političkog delovanja, metodološka kompetencija vezana za politiku, kao i politička činjenična kompetencija.

Dostupne su sledeće metode:

- *Građanska odbrana lokalnog javnog dobra – alarmiranje građana*
- *Više učešća građana // E-Participacija*
- *Debata – Filmski klub*
- *Kritičko mišljenje za preživljavanje - Nasukani na ostrvu*
- *Napišite svoje otvoreno pismo*
- *Metodologija za evaluiranje onlajn izvora*
- *Kako analizirati lažne vesti*
- *Kako uočiti lažne vesti, kreirajte lažne vesti*
- *Pozorište u službi razvijanja kritičke misli*
- *Alati za kritičko razmišljanje inspirisani dramom*

REZULTATI PROJEKTA

Sve metode su strukturirane prema jedinstvenom obrascu i opisuju cilj vežbe, pripremu vežbi, opis metode/procesa kao i potreban materijal te druge korisne opise kao što su postavka i trajanje, vežbanje.

Sa skupom metoda, projektni konzorcijum želi da doprinose povećanju demokratske svesti kod odraslih te da promoviše aktivno učešće u društvu kako bi se preventivno suprotstavili tendencijama radikalizacije.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

BROŠURU SA VODIČEM MOGUĆE JE
PREUZETI OVDE: [WWW.POLITICAL-
ACTIVISM-CRITICAL-
THINKING.EU](http://WWW.POLITICAL-
ACTIVISM-CRITICAL-THINKING.EU)

LTTA

Testiranje metoda

Na treningu (LTTA) u Lincu, metode su testirali učesnici. Stručno osoblje, treneri i učesnici su testirali koliko su metode jasno strukturirane ali i koliko su uputstva jasno napisana.

Evaluacija je pokazala da su utisci učesnika pozitivni. Kao pozitivne efekte, primera radi, navešćemo da su prevaziđene predrasude (primer: igre uloga su samo za decu), da je došlo do većeg prihvatanja drugačijeg mišljenja i stavova te da je uvežbavano da se kritički dovode u pitanje onlajn izvori.

Sve partnerske organizacije konzorcijuma nude dalju obuku i kurseve koristeći opisane metode na svojim nacionalnim jezicima.

Ciljna grupa ovih obuka su: profesionalci u omladinskom radu, nastavnici, škole, institucije za obuku, udruženja roditelja i svi oni koji su zainteresovani da postanu politički aktivni uz zanimljive metode ili žele da treniraju kritičko mišljenje.

PACT

PREGLED PROJEKTA

Uprkos teškim spoljnim uticajima tokom trajanja projekta, imajući u vidu da se partnerski sastanci nisu mogli održati ili su bili održani sa manjim brojem učesnika zbog pandemije Covid-19, PACT projekat je postigao sve planirane ciljeve. Rezultati su veoma pažljivo istraženi i detaljno razrađeni. Prema njihovoj stručnosti, svi partneri su zajedno radili na rezultatima i na širenju rezultata.

Više o projektu : WWW.POLITICAL-ACTIVISM-CRITICAL-THINKING.EU

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

"Evropska komisija je podržala izradu ove publikacije ali nužno ne odobrava sadržaj koji prvenstveno odražava stavove autora, i Komisija se ne može smatrati odgovornom za bilo kakvu upotrebu informacija sadržanih u njoj."